

13 Μαΐου, 1992

[ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ,

Αιτητής,

v.

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ,

Καθ' ου η αίτηση,

(Υπόθεση Αρ. 1147/90).

Φορολογία — Επαγγελματικός Φόρος — Ο περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Νόμος, Κεφ. 243 — Εξουσία Συμβουλίων Βελτιώσεως να επιβάλλουν φόρους και τέλη στους Κύπριους πολίτες — Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Επισκοπής του 1990, ΚΔΠ 18/90 — 5
 Επιβολή δικαιώματος εξασκήσεως επαγγέλματος σε Κύπριο πολίτη εργαζόμενο στις Βρετανικές Βάσεις Επισκοπής-Ακρωτηρίου — Η Ordinance του αρχιγραμματέα των Βρετανικών Βάσεων αποτελεί μόνο την καθ' υποχρέωση πρόσκληση προς την Κυπριακή Δημοκρατία να εισπράξει τους φόρους, τέλη και 10
 δικαιώματα, που οφείλονται σ' αυτήν, από Κύπριους πολίτες που μένουν ή εργάζονται στις Βρετανικές Βάσεις.

Ο αιτητής προσέβαλε, με την προσφυγή του αυτή, την απόφαση των καθ' ου η αίτηση, με την οποία του επιβλήθηκε το ποσό των 15
 £50, ως δικαίωμα εξασκήσεως επαγγέλματος ως υπαστυνόμος στην Αστυνομία των Βρετανικών Βάσεων Επισκοπής - Ακρωτηρίου. Ήταν ισχυρισμός του αιτητή, πως η εξουσία του καθ' ου η αίτηση Συμβουλίου πήγαξε από τους κανονισμούς που είχαν θεσπιστεί από τον αρχιγραμματέα των Βάσεων και είχαν 20
 δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα τους (The Villages (Administration and Improvement) Ordinance) και, επομένως, εφόσον στις περιοχές των Βάσεων η Κυπριακή Δημοκρατία δεν ασκεί οποιαδήποτε κυριαρχία, το Συμβούλιο τότε μόνο θα μπορούσε να 25
 πάρει την επίδικη απόφαση, αν η Βουλή των Αντιπροσώπων ψήφισε ειδική προς τούτο νομοθεσία.

5 Ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας, που εμφανίστηκε ως φίλος του Δικαστηρίου, αξιολογώντας την απόφαση του εφετείου στην υπόθεση Graham Thomas Preece, από το Ηνωμένο Βασίλειο, και "ΕΣΤΙΑ" Ασφαλιστική & Αντασφαλιστική Εταιρεία Α.Ε., στην οποία παρέπεμψε το Δικαστήριο, εισηγήθηκε πως η εξουσία του καθ' ου η αίτηση Συμβουλίου, για λήψη της επίδικης απόφασης, πηγάζει από νόμο της Κυπριακής Δημοκρατίας, τον περί Χωρίων Διοίκηση και Βελτίωση Νόμο, Κεφ. 243, και τους Κανονισμούς, που έγιναν βάσει αυτού, και που αναφέρονται πιο πάνω. Η Ordinance, που εξέδωσε ο αρχιγραμματέας των Βρετανικών Βάσεων, αποτελεί την εκπλήρωση της υποχρέωσης του Ηνωμένου Βασιλείου που πηγάζει από τη συμφωνία που περιέχεται στην παράγραφο (8) του παραρτήματος και αποτελεί την έμπρακτη και, καθ' υποχρέωση, πρόσκληση προς τη Δημοκρατία να εισπράξει τους φόρους, τα δικαιώματα και τέλη, που οφείλονται σ' αυτή, από Κύπριους πολίτες που μένουν ή εργάζονται στις κυρίαρχες Βρετανικές Βάσεις.

20 Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφάσισε ότι:

25 Συμφωνώ απόλυτα με την επιχειρηματολογία που ανέπτυξε ο κ. Λουκαΐδης και υιοθετώ τη θέση του. Η εισήγηση του δικηγόρου του αιτητή ξεκινά από το εσφαλμένο νομικό υπόβαθρο πως η εξουσία του καθ' ου η αίτηση Συμβουλίου, για τη λήψη της επίδικης απόφασης, πηγάζει από την Ordinance και όχι από τους νόμους της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η εισήγησή του όμως είναι από τη γένεσή της, αντιφατική. Αν, δηλαδή, το Ηνωμένο Βασίλειο ασκούσε πλήρη κυριαρχία στις Βρετανικές Βάσεις, όπως την ερμηνεύει και προτείνει, για τους σκοπούς αυτής της υπόθεσης, ο δικηγόρος του αιτητή, τότε, ασφαλώς, η ισχύς των νόμων της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν θα ήτο δυνατό να επεκταθεί στις Βάσεις.

35 *Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.*

Αναφερόμενη υπόθεση:

40 *Preece ν. "ΕΣΤΙΑ" Ασφαλιστική & Αντασφαλιστική Εταιρεία Α.Ε., (1991) 1 Α.Α.Δ. 568.*

Προσφυγή.

45 Προσφυγή εναντίον απόφασης του καθ' ου η αίτηση Συμβουλίου, με την οποία επέβαλε στον αιτητή ποσό £50.-,

ως δικαίωμα εξασκήσεως επαγγέλματος.

Χρ. Πουργουρίδης, για τον αιτητή.

Π. Ονουφρίου, για τον καθ' ου η αίτηση.

5

Α. Λουκαΐδης - Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ως φίλος του Δικαστηρίου.

Cur. adv. vult. 10

ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ.: Οι καθ' ων η αίτηση είναι πρόσωπο δημοσίου δικαίου, που συστάθηκε ως Συμβούλιο Βελτιώσεως το 1953, σύμφωνα με τον περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Νόμο, Κεφ. 243. Με την ανακήρυξη της Κυπριακής Δημοκρατίας, ένα μέρος της περιοχής του Συμβουλίου Βελτιώσεως Επισκοπής εμπίπτει στην κυριαρχία της Κυπριακής Δημοκρατίας, ενώ το υπόλοιπο παραμένει στην περιοχή των Βάσεων του Ηνωμένου Βασιλείου (Βάση Ακρωτηρίου-Επισκοπής).

Ο αιτητής, που είναι πολίτης της Δημοκρατίας και κατοικεί μόνιμα στη Λεμεσό, εργάζεται ως υπαστυνόμος στην Αστυνομία των Βρετανικών Βάσεων Επισκοπής - Ακρωτηρίου. Το καθ' ου η αίτηση Συμβούλιο επέβαλε στον αιτητή ποσό £50, ως δικαίωμα εξασκήσεως επαγγέλματος, βάσει των Κανονισμών που θεσπίστηκαν σύμφωνα με το άρθρο 24 του Νόμου. (Δες: οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Επισκοπής του 1990, ΚΔΠ 18/90 της 9.2.1990.

Ο αιτητής, προσβάλλοντας την κρινόμενη απόφαση, ισχυρίζεται πως η εξουσία του Συμβουλίου για τη λήψη της πηγάζει από κανονισμούς που θεσπίστηκαν από τον αρχιγραμματέα των Βάσεων και εδημοσιεύθησαν στην Επίσημη Εφημερίδα τους. Βλ. "The Villages (Administration and Improvement)" Ordinance) που είναι μετάφραση των Κανονισμών περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί επισκοπής της Κυπριακής Δημοκρατίας. Γι' αυτό και σε παρένθεση κάτω από τον τίτλο της Ordinance αναγράφεται "Cap.243 - Laws of Cyprus." Η επίκληση δε της εξουσίας, για τη θέσπιση και

δημοσίευση τους από τον αρχιγραμματέα των Βάσεων, έχει ως εξής:

5 "In exercise of the powers vested in me under subsection (2) of Section 24 of the Villages (Administration and Improvement) Ordinance, I, the Chief Officer, having examined the English translation of Bye-Law 185 (the Greek original of which is set out in Public Instrument No.184 of 1982 in Gazette No.1783 of 11.6.82 of the Republic of Cyprus) set out in the Appendix below, hereby approve the villages (Administration and Improvement (Amendment) Episkopi Bye-Laws, 1989 set out above."

15 "Ασκώντας τις εξουσίες που μου παρέχονται, βάσει του εδαφίου (2) του άρθρου 24 του περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Ordinance, εγώ, ο Αρχιγραμματέας αφού ήλεγξα την Αγγλική μετάφραση των Κανονισμών 185 (το Ελληνικό πρωτότυπο της οποίας παρατίθεται στην ΚΔΠ του 1982 στην Επίσημη Εφημερίδα, αριθμός 1783 της 11.6.82, της Κυπριακής Δημοκρατίας) που παρατίθεται στο κατωτέρω Παράρτημα, με το παρόν εγκρίνω τους περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Επισκοπή Κανονισμούς, 1989, που παρατίθενται πιο πάνω."

25 Και τούτο για να συνάδει με την παράγραφο 2 του Παραρτήματος "Ο" που προβλέπει:

30 "Legislation

The laws applicable to the Cypriot population of the Sovereign Base Areas will be as far as possible the same as the laws of the Republic."

35 "Οι νόμοι, που εφαρμόζονται στον Κυπριακό πληθυσμό των Κυρίαρχων Περιοχών των Βάσεων, θα είναι, όσο είναι δυνατό, οι ίδιοι όπως οι νόμοι της Δημοκρατίας".

40 Επειδή τα εγειρόμενα νομικά ζητήματα παρουσιάζουν πρωτοτυπία, αλλά είναι και γενικότερου ενδιαφέροντος, εκλήθη ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας να εμφανιστεί ως φίλος του Δικαστηρίου να εκφράσει τις

απόψεις του. Ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας κ. Λουκαΐδης ανταποκρίθηκε στην πρόσκληση του Δικαστηρίου. Η βοήθειά του ήταν ουσιαστική, γιατί εντόπισε και ανέλυσε τα υπό συζήτηση νομικά ζητήματα, υποστηρίζοντας στο τέλος συγκεκριμένη θέση. 5

Το εφετείο είχε πρόσφατα την ευκαιρία να ασχοληθεί με το νομικό καθεστώς των κυρίαρχων περιοχών των βάσεων του Ηνωμένου Βασιλείου στο έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας, στην υπόθεση **Graham Thomas Preece**, από το Ηνωμένο Βασίλειο και "**ΕΣΤΙΑ**" **Ασφαλιστική & Αντασφαλιστική Εταιρεία Α.Ε.**, από τη Λευκωσία, (η απόφαση εκδόθηκε στις 27.6.1991). Δεν θα κάμω εκτεταμένη αναφορά στην απόφαση αυτή που εξέδωσε ο δικαστής Στυλιανίδης. Στη σύνθεση του Δικαστηρίου μετείχα επίσης εγώ και ο δικαστής Αρτέμης. Παραπέμπω σε αυτή και ακούμαι στην παράθεση του πιο κάτω αποσπάσματος (σελ.17 της απόφασης). 10 15

"Οι δυο περιοχές των Βάσεων με τη Συνθήκη Εγκαθιδρύσεως παρέμειναν κάτω από την επικυριαρχία του Ηνωμένου Βασιλείου. Το προηγούμενο καθεστώς των περιοχών αυτών, μέρος της αποικίας της Κύπρου, έπαυσε να υφίσταται. Το καθεστώς των Βάσεων καθορίζεται, ρυθμίζεται και διέπεται από τη Συνθήκη Εγκαθιδρύσεως περιλαμβανομένων Δηλώσεων, Παραρτημάτων και Νόμων που αντηλλάγησαν. Το όνομα των περιοχών αυτών ελέγχεται από τη λέξη 'base', 'βάση', το οποίο καθαρά δηλώνει στρατιωτική χρήση. Με βάση την τελεολογική μέθοδο και τις αρχές ερμηνείας, που αναφέρθηκαν πιο πάνω, δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία ότι οι Κυρίαρχες Περιοχές των Βάσεων δεν είναι ούτε κράτος, ούτε αποικία, αλλά περιοχές της νήσου Κύπρου στις οποίες το Ηνωμένο Βασίλειο, κατά το χρόνο της εγκαθίδρυσης της Δημοκρατίας της Κύπρου, για στρατιωτικούς και αμυντικούς σκοπούς μόνο διατήρησε την επικυριαρχία, με τους περιορισμούς και προσδιορισμούς που αναφέρονται στα πιο πάνω διεθνή και διμερή έγγραφα." 20 25 30 35 40

Στην παράγραφο 8 του παραρτήματος "Ο" στη Συνθήκη Εγκαθιδρύσεως αναφέρονται τα εξής:

"Taxes

5 Taxes, rates and fees payable by Cypriots or in respect
of Cypriot property in the Sovereign Base Areas will be
as far as possible the same as those in the Republic. The
Republic will be invited to collect and keep taxes, rates
and fees due from Cypriots resident or working in the So-
vereign Base Areas or payable by Cypriots on privately
10 owned or occupied immovable property therein. (This
will apply also to taxes, rates and fees due from non-
Cypriot residents and workers, exclusive of military per-
sonnel, civilians working with them and their families).

"Φόροι.

15 Φόροι, τέλη και δικαιώματα πληρωτέα από
Κύπριους ή σε σχέση με ιδιοκτησία Κυπρίων στις
Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων, θα είναι όσο το
δυνατό οι ίδιοι όπως αυτοί της Δημοκρατίας. Η
20 Δημοκρατία θα καλείται να εισπράττει και κρατεί τους
φόρους, τέλη και δικαιώματα που οφείλονται από
Κύπριους που κατοικούν ή εργάζονται στις περιοχές
των Κυρίαρχων Βάσεων ή που είναι πληρωτέοι από
Κύπριους πάνω σε ακίνητη ιδιοκτησία, στην οποία
25 είναι προσωπικά ιδιοκτήτες ή κάτοχοι. (Το ίδιο θα
εφαρμόζεται αναφορικά με φόρους, τέλη και
δικαιώματα που οφείλονται από Κύπριους που δεν
κατοικούν στις Βάσεις και εργάτες με εξαίρεση το
στρατιωτικό προσωπικό, πολιτών που εργάζεται μαζί
30 του και των οικογενειών τους)."

Αξιολογώντας τα πιο πάνω, ο κ. Λουκαΐδης εισηγήθηκε
πως η εξουσία του καθ' ου η αίτηση Συμβουλίου, για λήψη
της επίδικης απόφασης, πηγάζει από νόμο της Κυπριακής
35 Δημοκρατίας, τον περί Χωρίων [Διοίκηση και Βελτίωση]
Νόμο, Κεφ.243, και τους Κανονισμούς που έγιναν βάσει
αυτού, και που αναφέρονται πιο πάνω. Η Ordinance, που
εξέδωσε ο αρχιγραμματέας των Βρετανικών Βάσεων,
αποτελεί την εκπλήρωση της υποχρέωσης του Ηνωμένου
40 Βασιλείου, που πηγάζει από τη συμφωνία που περιέχεται
στην πιο πάνω παράγραφο (8) του παραρτήματος και
αποτελεί την, έμπρακτη και καθ' υποχρέωση, πρόσκληση
προς τη Δημοκρατία να εισπράξει τους φόρους, τα

δικαιώματα και τέλη που οφείλονται σ' αυτή από Κύπριους πολίτες που μένουν ή εργάζονται στις κυρίαρχες Βρετανικές Βάσεις.

Συμφωνώ απόλυτα με την επιχειρηματολογία που 5
ανέπτυξε ο κ. Λουκαΐδη και υιοθετώ τη θέση του. Η
εισήγηση του δικηγόρου του αιτητή ξεκινά από το
εσφαλμένο νομικό υπόβαθρο πως η εξουσία του καθ' ου η
αίτηση Συμβουλίου, για τη λήψη της επίδικης απόφασης,
πηγάξει από την Ordinance και όχι από τους νόμους της 10
Κυπριακής Δημοκρατίας. Στην επιχειρηματολογία του
πρόσθεσε, μάλιστα, πως, εφόσον στις περιοχές των
Βάσεων η Κυπριακή Δημοκρατία δεν ασκεί οποιαδήποτε
κυριαρχία, το Συμβούλιο θα μπορούσε, τότε μόνο να
πάρει την επίδικη απόφαση, αν η Βουλή των 15
Αντιπροσώπων ψήφιζε ειδική προς τούτο νομοθεσία. Η
εισήγηση όμως αυτή είναι από τη γένεσή της αντιφατική.
Αν δηλαδή το Ηνωμένο Βασίλειο ασκούσε πλήρη
κυριαρχία στις Βρετανικές Βάσεις, όπως την ερμηνεύει
και προτείνει, για τους σκοπούς αυτής της υπόθεσης, ο 20
δικηγόρος του αιτητή, τότε ασφαλώς η ισχύς των νόμων
της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν θα ήτο δυνατό να
επεκταθεί στις Βάσεις.

Η προσφυγή επομένως απορρίπτεται. Ενόψει, όμως, 25
του ενδιαφέροντος νομικού ζητήματος, που μας
απασχόλησε, δεν γίνεται οποιαδήποτε διαταγή για τα
έξοδα.

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα. 30

Σημ: Η μετάφραση των Αγγλικών αποσπασμάτων είναι
δική μου γιατί δεν βρήκα άλλη αυθεντική.